

F.t. beslutn. vedr. kulturelt samarbejde

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning

På dansk foranledning blev der i 1971 gennemført sådanne ændringer i samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 (Helsingforsaftalen), at Færøernes lagting og Ålands landsting fik ret til at vælge to, respektive et af Nordisk Råds 78 valgte medlemmer, samtidig med at Færøernes landsstyre og Ålands landskapstyrelse fik adgang til at sende repræsentanter til Nordisk Råds sessioner. De pågældende indgår i henholdsvis Danmarks Riges delegation og i Finlands delegation. Fra færøsk side var der stærk utilfredshed med denne ordning, idet man ønskede adgang til at møde med egen delegation. Dette afvistes imidlertid gentagne gange af Nordisk Råd under henvisning til, at rådet er en international organisation bestående af suveræne stater. Da også spørgsmålet om Grønlands stilling i det nordiske samarbejde meldte sig i forbindelse med hjemmestyreordningens indførelse, fremsattes i 1980 et dansk regeringsforslag om, »at det undersøges, hvorledes Færøerne og Grønland kan opnå selvstændig repræsentation i Nordisk Råd«.

Efter at dette regeringsforslag tillige med et tidligere fra færøsk side fremsat medlemsforslag om selvstændig færøsk repræsentation havde været behandlet i Nordisk Råds juridiske udvalg, traf de nordiske statsministre og Nordisk Råds præsidium den 27. november 1980 beslutning om nedsættelse af en komite bestående af rådets fem præsidiemed-

lemmer og fem regeringsrepræsentanter med den opgave at udrede, hvorledes Færøerne, Grønland og Åland skulle kunne gives en tilfredsstillende repræsentation i Nordisk Råd. Komiteen skulle tillige behandle spørgsmålet om Færøernes, Grønlands og Ålands deltagelse i Nordisk Ministerråd og dets organers arbejde. Komiteen afgav i september 1982 sin betænkning indeholdende en række forslag til ændringer i Helsingforsaftalen samt i Nordisk Råds og Nordisk Ministerråds arbejdsordener. Efter fornyet behandling i Nordisk Råds juridiske udvalg behandlede forslagene på Rådets 31. session i februar 1983, hvor det vedtoges at rekommandere de nordiske regeringer at gennemføre de ændringer i samarbejdsoverenskomsten, som nu indeholdes i den samtidig med nærværende forslag forelagte overenskomst om ændring af overenskomsten af 23. marts 1962.

Nordisk Råd foreslog tillige Nordisk Ministerråd at ændre arbejdsordningen for ministerrådet, således at Færøerne, Grønland og Åland sikres mulighed for at deltage i arbejdet i Nordisk Ministerråd og dets organer i overensstemmelse med Helsingforsaftalens bestemmelser. Som følge heraf vedtog Nordisk Ministerråd den 13. juni 1983 den forelagte ændring af den nordiske kulturaftale, der giver embedsmænd fra Færøerne, Grønland og Åland mulighed for at deltage i den nordiske embedsmandskomité's møder.